

gua ha sofert una gran depuració i el nostre lèxic s'ha enriquit. Com que les coses dolentes es propagan més fàcilment que les bones, molta gent que no coneix el nostre moviment literari, creu equivocadament, que la nostra poesia es troba encara en un estat rudimentari.

Si es fesin ben fets els couplets, no hi hauria res a dir. Essent el teatre un espectacle eminentment popular, pot servir per a divulgar la nostra llengua i la nostra música.

Però abans que tot, cal que siguin escrits amb dignitat. Si son grollers en comptes de fer bé, fan mal. No volem dir que els couplets hagin d'ésser obres de un gran valor musical. No; poden ésser senzills, però dignes de ésser cantats.

Si el poble vol couplets, doneu-li couplets, però procureu honorar la nostra música i la nostra llengua. Penseu que si la ultraigeu, ultraïgeu també la pàtria, car llengua i esperit són una mateixa cosa.

Les obres que fem en català, les hauríem de fer amb un gran respecte.

Ja que la nostra espiritualitat té tants enemics i la nostra raça és tan combatuda, procurem, si més no, vestir de dignitat les nostres obres i mostrar-les al món joiosament, perquè els que no ens coneixen hagin esment de la potencialitat de la nostra cultura incipient, però plena de prometes.

Si voleu mercaderar amb la música no disimuleu la vostra incapacitat embolcallant les vostres obres amb el mantell aureolat del patriotisme. El nom de Catalunya és sagrat.

La raça s'enalteix però no es fa servir d'escambell per arribar allà on mai arribaríem amb els nostres propis mèrits.

Escriviu, si així us plau, couplets dolents, però no digueu que ho feu per fer un bé a Catalunya. El nostre poble no necessita les vostres pobres cançons. No figureu la pretenció d'enriquir el nostre tresor musical.

Penseu que si escriviu couplets dolents, no conseguireu altra cosa que fer-vos populars a les cuines i a les sales infecies de ball.

JOAQUÍM CIVERA I SORMANI

(De la Revista de l'Orfeó Gracienc).

Els conflictes de transport i d'habitació

(Segueix)

Qui en nostre temps, no ha vist creixer i aixamplarse els nuclis de cent pobles, viles i ciutats a mesura de l'aproximació ardua de les traces d'un camí ferro-viari o de sentir-se l'espectativa de ser-hi prompte obra realitzada? Les mateixes capitals, són els que ans eren tan bon punt foren ratllades ses cinyentes muralles per les penetradores tires d'acer, i no han multiplicat llargaries i creueres de carrers al mirar impostes ja les línies interurbanes, fent-ne la conjuntura d'esgarriament de barri, convertir-los en voltejans rebrots d'una exorbitant floralitat de la soca? Mitjantsant les xarxes locomotors tranyies, d'eixes nombroses secundàries venes descongestionadores de l'aglomeració nutrita en els caudalosos centres, ont s'emmagatzema, canvia, remou'l tràfec acumulat amb els nusos o estacions de les grans artèries, no s'estiren més i més els carrers i travessies, adreçant-hi caserius, fent-hi tancats, cualltançai per l'industria cimboris i xemaneies adhuc en les campanyes dels encontorns?

Pas tot això ben clarament ens diu i prova, i qui no ho sab'entendre ben top ha de ser, que quantes més són les facilitats, les comoditats de comú, més desplegament, més espiament alcança i consegueix la

vida activa d'una comarca, d'una regió, d'un país, i que també més s'aixamplen i crexen sos factors de població; i com conseqüència natural, per la mateixa inducció es demostra, que pel territori es fa més obligat, com més necessitós, que estes facilitats i comoditats vagin preponderant amb millores, però de cap modo enxiquirelles, pel benestar imperiós del bell assortiment dels serveis públics que hi redituem; perquè els aments de població són aments de riquesa, són acrements de força econòmica social nacional: d'aont de no fers-hi els transports conformes les virtualitats reclamen i surgenen, vindria a regenerars-hi l'esperit del conflicte inmens, pare de tots els conflictes, ataçador exarcebant de totes les funestes perturbacions de la predita economia, tant respecte als elements productius com en els de transició, d'intercambi, d'importació i exportació, i aixís colectius com individuals i generals.

Es evident, i devem repassar-hi, que quan en un taçó o vas gran no hi cap el contingut, l'expansió per si mateixa imposa l'auxill d'altres recipients per amparar el curull de coses o materials que's derramarian; que aquestos recipients com a més petits, percutoris i de reduides necessitats, no representen quiscuns d'ells el màxim cost del primer taçó, per més que sien receptors aprofitosos dels excessos o sobranfes d'aquell major i per tant, si'ls materials arreplegadisos en els segons constant de igual valor per si mateixos, el recipient petit d'acullirlos, no'ls castiga, sinó que'ls alleugera del valor del quantió d'aquell grau. Presenta, donques, el petit vas recullidor un efectiu estalvi, directa en utilitat sensible, i altra en el auxili, indirecta, per la conserva i guarda manejaeble, en front de l'ocasió que's sollicitin sos materials per a complir al major.

Quines altres funcions desempenyen els suburbis de les grans viles i ciutats, si no les que's deixen exemplades? Les cercanies, les barriades i poblacions veïnderes de les grans viles, son verdaders recipients auxiliars dels curulls en que sovintèrament es troben els grans taçons, els vasos majors o grans: si a n'aquells s'hi acondicionaven els camins en la veritat de economia, comoditat i rapidesa adequats, i a l'altura que'l Poder Públic deu haver d'exigir-ho de debò, tal volta no salta a la vista qu'eixos poblats veïnders i cercanies convertits en vasta, irradianta aixamplitud dels centres replens i embutits de tràfec, farien les innombrables ventatges econòmiques de les estadies, de les residencies, de localitats i sobre tot d'habitació? L'embolla, la congestió perillosa per assessina, es fa desapareixer procurant a les extremitats s'atregin les lliures circulacions, que corri la línia subtilitzant-la, fluiditzant-la, i això és el remei heròic; i la verdadera embolla dels grans centres, ciutats i capitals, no altres remeis els toca ni exigeixen qu'eixes subtilitzacions tant sols, aixiques lluideses pels medis dels camins, dels transports baratós, comòdos i ràpits.

Esta manera de discernir-ho, de veurer el problema clar, i d'atendre-hi resolgent-lo pràctica i immediatament, han sigut els passios, les nacions que son capdevanteres; sens sortir-nos d'Europa, ho han executat les dos nacions que, en nostres dies, son les més industrials, més poblades i prósperes: Alemanya i Bèlgica. Rès de més admirable hi ha que'veurer eixes territoris solcats de mils i mils de kilòmetres de línies ferro-viaries, expeditives, ràpides, comodes, pròdigament econòmiques o barates en son recorregut o transports, i arribant a tots els indrets del país: tot Alemanya no és més que'un textit de rails, de cintes d'acer; no hi ha poble ni encontrada ni llogaret ont no hi abastexi el

transport rublert dels elements d'una esplèndida servitut pública. Estos serveis públics al estar tan expeditius, tan beneficiosament pel país en tot el territori, explica com ses industries i comerços, amb ses legions d'obers i classes artesanes, productors i capitalistes, tinguin ses factories d'activitat i fins de residencies, els aprovisionaments de les grans ciutats i principals urbs, a gran distancies d'estes, per resultar possibles i efectives les aventatges econòmiques de localitats propicies i atraïentes. Bèlgica dona igual prova que Alemanya en contemplació a sa capacitat territorial; i ella és poblada i rica, i sens dupte com la primera, en mèrits de ses paritats en les circumstancies dels transports, es restablirà prompta de ses desgracies.

EUGENI DURÁN.

(Segueix.)

Prohibida la reproducció si no s'anomena nostre setmanari com a procedencia.—N. DE LA R.

DEPORTIVES

IV Volta a Catalunya

Després d'alguns anys de no haver-se repetit aquesta gran prova ciclista, es tornarà a correr novament, havent-se senyalat els dies 24, 25 i 26 dels corrents per a efectuar-se.

Aquest any es farà baix el següent itinerari:

Dia 24.—Matí: Barcelona, Mataró, Tordera, Girona i Olot; 157 quilòmetres. Tarde: Olot, Ripoll, Sant Quiric, Vich i Tona; 83 quilòmetres.

Dia 25.—Tona, Moyá, Manresa, Can Masana, Igualada, Cervera, Mollerusa i Lleida; 181 quilòmetres.

Dia 26.—Matí: Lleida, Montblanch, Valls i Tarragona; 91 quilòmetres. Tarde: Tarragona, Torredembarra, Vendrell, Vilanova, Gavá i Barcelona; 95 quilòmetres.

Per el control de firma que s'establirà en nostra vila han sigut nombrats delegats de la U. V. E. els amics i entusiastes esportmens en Francesc Badia i Narcís Solé.

L'Unió Velocipèdica Espanyola està recabant de les distingides personalitats, Corporacions municipals, societats de recreo i centres esportius de les poblacions que componen el circuit, la concessió de premis i donatius per aquest concurs. Aixís mateix l'U. V. E. està ultimant els treballs d'organització, fent tota classe de preparatius i enviant instruccions als esportmens d'aquelles poblacions senyalades de fi de etapa, i de control de firma, i als de per tot arreu on passi aquesta magna carrera.

El Comité Directiu ha enviat al nostre Ajuntament per medicació del Club d'Esports, una atenta comunicació en la que es convida assistir a la presidencia d'honor, al ensemps que es demana una subvenció per a la carrera.

Els amics del Club d'Esports han obert una llista de sotscripció per a col·laborar-hi també.

Turismo

Dijous d'aquesta setmana sortí desde Caldes de Malavella en quin punt ha passat uns dies de veranetg, en direcció a París, Anvers, Bruxelles i Londres, nostre distingit amic i entusiasta esportmen i turisman l'Alfonso Fernández.

L'hi desijem un feliç viatge per aquelles grans ciutats.

P. M.

INFORMATIVES

AJUNTAMENT

Sessió de segona convocatoria del dia 11 de Setembre de 1920.

Comença a les 9'35 de la nit. Presideix l'Alcalde i assisteixen els regidors Company, Fusté, Sanabre, Guvernau i Güixens.

Llegida l'acta de l'anterior es aprobada. Es llegeix el balanç de caixa del mes d'Agost que dona el resultat de 3.580'16 pesetes d'entrades i 3.444'35 de sortides.

Es llegeix una instancia de Celestí Barrot demanat permís per a obrir una finestra de la casa número 2 del carrer de Puig.

La presidencia dona compte de la reunió tinguda al govern civil en la que acordaren enviar un telegrama als diputats a cort per la provincia per quegestionin que no hi hagi mercat lliure de farina i si solament d'intervinguda i que quan convingui es traslladin a Madrid per a treballar-ho.

Es llegeix un article del «Diluvio» referent a l'augment que pretenen les companyies d'electricitat en el fluït en el que's dona un crit d'alerta per a que no es deixin sorpendre els abonats en la seva bona fe.

La presidencia dona compte que l'Alexandre Gali els va assegurar que per la fira s'inaugurarà la Biblioteca, mancant només posar-se d'acord per el dia i hora que s'hagi d'inaugurar.

En Fusté diu que amb motiu de la luctuosa data del 11 de setembre s'havien circulat unes invitacions a tots els Ajuntaments de Catalunya per a que de sol a sol isessin la bandera Catalana i pregunta que no havent-se aqul issat, si s'havia rebut dita invitació. No estant-ne prou segura, ho miren i efectivament s'havia rebut pero per descuit ns s'havia issat. En Fusté protesta i vol que consti en acta per no haverne donat compte i no haverse isat. A pres de la presidencia, que li demana, en lloc de protesta s'accedeix a posar que lamenta el descuit.

El mateix Fusté diu que te de fer una manifestació i una aclaració i es que en l'incident de la sessió pasada ell hi intervingué, exclusivament com a qüestió d'ordre ja que i en l'assumpte del senyor Ramon la minoria nacionalista no interviendria ni en pro ni en contra.

I no havent-hi res mes s'aixecà la sessió.

CRÓNICA VILATANA

Dijous va reunir-se en junta general extraordinaria el Centre Industrial a fi de tractar lo que calia fer per a donar relleu a la vinenta fira de Santa Teresa.

Fou nomenada una comissió per a que organitzí el programa que integrará les festes i actes a realitzar.

La setmana pasada tingueren la satisfacció d'estrenyer la mà al amic i col·laborador en Josep Aixalá, qui vingué a vila acompanyat de sa senyora esposa per a passar uns dies al costat dels seus, i saludar a les nombroses amistats amb que conta en sa vila nadiua, complet lo qual, retorná a Barcelona desde on realitza visites i excursions als mes notables llocs de la terra catalana.

Ens consta que la nova empresa que té al seu càrrec la explotació del local del Tívoli pensa inaugurar les sessions de cine els vidents divendres i diumenge, dies 24 i 26 dels corrents, projectant dos esplèndits programes, escollits entre les millors i mes recents produccions cinematogràfiques.

Les sessions de les nits serán amenitzades amb quintet de corda.

De mans de varis benefactors del Sant Hospital d'aquesta vila ha rebut el senyor Rector la quantitat de dotze pesetes amb despesa al benefici establiment.

Dissabte passat fou concluda a sa darrera estada la senyora Dolors Ribemba Galves, esposa i mare dels bons amics industrials ferrers Josep Ferré, pare i fill, i aogra del jove negociant en vins en Josep Mestres, a tois els quals i demés familia enviem nostre sentit pesam.

El jove don Joan Socias Jorba ha entregat al Revertent senyor Rector dotze pesetes per a que's distribueixin pels malats pobres, que socorre la Caritat Cristiana d'aquesta vila.
